

Objectiu:

- Contraposar un debat on cada persona defensi interessos particulars
- Trobar la millor solució per a tot el grup entenent que no és el mateix el millor per la majoria

Participants:

Un número indiferent de persones a partir de 10 anys

Material:

Fotocòpies dels rols del joc

Material addicional segons l'estratègia que s'esculli per a arribar a un consens.
(Mirar annex)

Temps:

50 minuts

Desenvolupament de l'activitat:

Mitjançant un joc de rol, es representa una reunió entre totes les representants dels veïns d'un barri per prendre una decisió conjunta sobre un tema que afecta el barri.

S'organitzen dos grups i es reparteixen les fitxes de rol entre les participants dels dos grups. Cada participant representa el rol descrit en la seva fitxa. La distribució de rols es deixa a criteri del/la professor/a.

Abans d'iniciar el debat, és important indicar a cada grup la pauta que els diferencia: en un dels grups, els participants tenen instrucció de defensar l'interès particular del seu col·lectiu per sobre de tot. L'altre grup, en canvi, ha d'esforçar-se per pensar en l'interès comú del barri, sabent escoltar les necessitats dels altres encara que ells expressin i defensin l'opinió del col·lectiu que representen. Acceptaran la decisió que considerin millor pel barri i reuneixi millor les necessitats de tots els col·lectius.

Avaluació:

Com s'ha desenvolupat el debat? Ha satisfet a tots la decisió final? Quines actituds de cooperació, de competició, de negociació ha hagut entre les persones? De quina forma s'ha pres la decisió (per votació, consens, etc.)? Han sorgit alternatives noves i creatives, etc.? Es comenten les experiències a l'altre grup i s'analitzen les diferències entre l'un i l'altre.

Orientacions:

És interessant explicar estratègies per deliberar i arribar a un consens. Se'n poden trobar algunes a l'annex.

Pot afegir-se com a variable addicional, la qüestió pressupostària. S'informa que l'Ajuntament disposa d'un pressupost màxim de 500 milions d'euros per reformar una fàbrica, i s'atribueix un cost a la demanda de cada rol, de manera que la suma de totes les demandes sigui pròxima al doble del pressupost de l'Ajuntament. Això permetrà introduir nous punts de reflexió:

Quant es gasta l'Ajuntament en espais per a la joventut? I per la gent gran? I per les dones? I pels immigrants? Us sembla proporcionat el repartiment? Informa l'Ajuntament la forma de repartir la despesa pública?

Rols del joc. Què fem amb l'antiga fàbrica?

Situació: Al mig del barri hi ha un solar amb restes d'una antiga fàbrica tèxtil de finals del segle XIX. Sembla que l'Ajuntament pretén comprar el solar i convoca als representants de diferents col·lectius del barri per reunir propostes sobre què fer amb l'antiga fàbrica. El solar ocupa només mig bloc de cases. Comença la reunió.

Ignasi García

Representant de la associació de petaca, que aglutina gran part des jubilats.

Cada vegada hi ha més jubilats en el barri i sou el col·lectiu que disposa de més hores per passejar-vos pel barri. Esteu cansats de jugar a petaca en unes pistes improvisades de la plaça situada a quatre travessies de la fàbrica, no hi ha suficient espai per a tots, el terreny no és molt regular i per la nit no està convenientment il·luminat. Per altra banda, existeix un casal d'avis, però s'està quedant petit, a causa de la quantitat de jubilats interessats en assistir, gairebé no hi cabeu i, a més, el local està decrepit. Sol·liciteu bones pistes de petaca i un altre casal d'avis pel barri.

Maite Iturri

Col·lectiu de dones

Fa temps que funciona un col·lectiu de dones de mitjana edat, sorgit d'uns cursos d'inserció laboral organitzats per l'Ajuntament que es realitzaren en una escola taller del barri. Finalitzat el curs, algunes varen trobar feina, i d'altres no; tot i així, vau decidir associar-vos i fer activitats formatives, tallers de cuina, modisteria, etc. També portàveu a terme activitats reivindicatives contra la discriminació de la dona. Actualment disposeu d'un local en un centre cívic, no obstant, queda bastant lluny d'aquí i la comunicació per arribar-hi és molt bona. Sovint us quedeu a casa d'alguna de vosaltres. Desitgeu un local propi.

David Torres

Entrenador de bàsquet infantil

En el barri hi ha un equip de bàsquet relativament important. Us entreneu a l'IES. Des de fa un cert temps, a petició de l'AMPA, comenceu a formar equips infantils. L'activitat ha crescut i esteu creant escola en el barri. Desitjaríeu desvincular-vos de l'IES per què disposeu d'horaris i pistes molt limitats i heu incrementat notablement el nombre de participants. Heu arribat a un acord amb els entrenadors de l'escola i els de futbol sala i creieu que ha arribat el moment que el barri disposi de pistes esportives per promoure i ampliar l'esport infantil i juvenil. En tot el barri només existeix la pista de l'IES, la de l'escola i un gimnàs privat que només permet l'entrada als socis. Sol·liciteu que en el solar es construeixin pistes esportives.

Jenni Magano

Representant del comitè de salut de l'Associació de Veïns. Infermera de professió

Des de l'Associació de Veïns fa temps que es reclama un segon CAP pel barri. L'augment de gent gran ha desbordat l'existent. Ha arribat el moment d'aprofitar el solar per construir-lo. Aquesta és la vostra petició.

Igor Bilbao

Estudiant de l'IES. Skater.

Hi ha molts nois i noies aficionats al *skate*. Estan cansats que els reprimeixin per utilitzar els patins en places o pel carrer anomenant-los que són un perill per les altres persones que utilitzen aquests espais. La pista més propera està a 10 parades de metro, i els pares sovint no els permeten anar tan lluny. En l'IES estan fent una campanya perquè se'ls faciliti un espai on poder fer *skate*. Creuen que el nou solar pot ser un bon espai per construir pistes que els permetran patinar lliurement.

Mila Imaz

Directora del grup d'activitats de la parròquia

En el barri només existeix aquest grup. Des dels seus orígens funciona a la parròquia, tot i que els locals estan molt vells. Últimament l'equip de monitors té molts problemes perquè la parròquia continuï cedint-los els locals i n'estan buscant d'altres. A més, creuen que si estiguessin en un local públic, s'apuntarien més nens i nenes de fora de la parròquia. Compta amb 150 inscrits. El grup sempre ha sigut una de les entitats més involucrades en el barri: participa en totes les festes, col·labora amb l'Associació de Veïns quan és necessari, etc. Pensen que si es construeixen noves instal·lacions públiques, ha de tenir-se en compte al grup i cedir-li locals adequats.

Tomàs Morales

President de l'AMPA de l'IES

L'AMPA és conscient dels problemes que tenen els joves amb dificultats per acabar l'Educació Secundària i consideren fonamental proporcionar-los-hi altres alternatives a les ofrenades per l'IES. Fa temps que han proposat a les administracions crear un centre d'inserció laboral en el barri, on podria fer-se una escola taller i oferir un servei d'inserció laboral per a joves. Creuen que aquesta és una mesura important per prevenir la drogodependència i l'atur juvenil. A més, aquest servei també podria ajudar a persones de mitjana edat en la mateixa situació, perquè, tot i no ser un col·lectiu majoritari, existeix i cal recolzar-lo.

Immaculada Fernández

Presidenta del mercat municipal

Fa anys que el mercat està en situació precària en les instal·lacions, però no es poden fer obres al no haver-hi on traslladar-lo. La junta està convençuda que si no s'aprofita aquesta ocasió, quan es disposa d'un solar alternatiu, no es farà mai. Es sol·licita aprofitar el solar per construir el nou mercat.

Aleix Ripol

Representant del Col·lectiu de Joves

Els joves del col·lectiu estan avorrits d'haver-se de reunir al carrer. Aquesta situació els limita molt per fer activitats o es veuen obligats a fer-les d'amagat perquè la policia no els reprimeixi (una de les seves principals aficions són els *graffitis*). Tenen moltes idees però pocs recursos per impulsar-les: volen construir cap grossos, una emissora de ràdio de barri, organitzar una programació continuada de concerts amb grups del barri o d'altres barris, etc. El centre cívic els queda lluny i tampoc disposen d'espai propi, perquè allà només poden accedir a activitats programades. Reivindiquen un centre per als joves on puguin participar en organitzar les activitats.

Aixa Malek

Nena

A Aixa li agradaria que hi hagués un parc amb arbres i un petit estany amb un pont on anar a jugar. Creu que, pel fet de tenir cinc anys, les seves demandes no són menys vàlides que les de les altres persones del barri. Molts dels seus amics també estarien contents de poder jugar en un parc a prop de casa.

Núria Airó

Representant de l'Ajuntament

Ets la responsable de presentar la situació, escoltar les necessitats i propostes i conduir el debat. Disposeu de 20 minuts (màxim 30)

Recorda que és important explicar bé la situació que s'ha de debatre, fer una ronda de paraules on tots es presenten i exposin els seus arguments, i seguidament, moderar el debat perquè tots puguin intervenir i ser escoltats amb equitat i respecte.

En mig del barri hi ha un solar amb restes d'una antiga fàbrica tèxtil de finals del segle XIX. Sembla que l'Ajuntament pretén comprar el solar i convoca als representants de diferents col·lectius del barri per reunir propostes sobre què fer amb l'antiga fàbrica. El solar ocupa només mig bloc de cases. En aquests moments comença la reunió.

ANNEX “La presa de decisions per consens”

La presa de decisions és un moment important a l'organitzar la convivència. Presentem tres possibilitats de prendre decisions:

Forma	Avantatges	Inconvenients
Una persona decideix	<ul style="list-style-type: none"> · Decisions ràpides i suaus. Eficaç. · Pràctica quan els membres no volen responsabilitats. · El grup atorga l'autoritat a una persona. 	<ul style="list-style-type: none"> · Qui decideix pot no tenir tota la informació o capacitat tècnica. · Els membres no consultats no es senten implicats i poden no col·laborar.
Votació	<ul style="list-style-type: none"> · Molts integrants participen aportant informacions i opinions. · Decisió col·lectiva. · Relativament ràpida i eficaz. 	<ul style="list-style-type: none"> · Polaritza al grup i promou una dinàmica “guanyo-perdo”. · Es discuteix i pot haver-hi enfrontaments entre els que estan en desacord. Hi ha sentiment de vencedors i vençuts (pot ser per un sol vot). · Els que perden poden boicotejar, o simplement no col·laborar, amb el que no s'arribarà on es volia. · Pot haver-hi persones que no participin en cap moment.
Consens	<ul style="list-style-type: none"> · Es busca una opció en la que tot el món es senti representat en un mínim. No hi ha perdedors. · Es tenen en consideració les opinions, informacions i experiències de tots, també les de la minoria. · Tots participen. · L'actitud dels participants és “Com fer-ho per guanyar tots?” 	<ul style="list-style-type: none"> · Arribar a un consens requereix temps, organització i una capacita y col·laboració por part dels participants, el que implica un aprenentatge mínim en la interacció grupal, és a dir, habilitat i experiència dels implicats. · Quan es vol compartir valors o experiències no serà útil. · No permet decisions ràpides.

Coneixem l'interès i les limitacions de les diferents formes de prendre decisions, i defensem el consens com la forma més democràtica. Per això, volem donar-vos a conèixer algunes eines que ens ajudin a posar-ho en pràctica amb el vostre grup.

1. La peixera

Els passos de "la peixera" són:

- Es divideix el grup en petits grups i cadascun d'ells discuteix el tema a decidir.
- Cada grup petit escull un portaveu.
- Els portaveus es situen en el centre de l'aula en cercle. Darrera de cada portaveu s'asseuran els seus companys de grup. Els portaveus expliquen les conclusions del seu grup.
- Es donen 3 minuts a cada grup perquè faci debat si està d'acord amb les conclusions dels companys.
- Els portaveus tornen al centre i inicien el debat per decidir les conclusions finals. Per agilitzar la decisió final pot ajudar que els portaveus no s'entretinguin comentant els punts en que hi estan d'acord i es centrin en els que els seu grup té dubtes.
- Els membres de cada grup escoltaran i observaran i, eventualment, poden passar algun missatge escrit al seu portaveu (màxim 3 per grup). Si sorgeix alguna proposta nova que no hagi estat discutida pels grups

prèviament, o es considera necessaris, es pot fer alguna pausa d'un o dos minuts perquè els portaveus parlin amb el seu grup (màxim 2 pauses).

- Si durant el procés algun membre de qualsevol grup està totalment en desacord amb alguna conclusió que els portaveus donen com definitiva, poden aixecar el puny en senyal de veto. Llavors se li deixarà que per un moment es posi en el lloc del seu portaveu i argumenti per què veta la conclusió. A continuació, els portaveus la revisaran.

- En el moment en que els portaveus donin la decisió per definitiva, es preguntarà la resta del grup si es sent, almenys en un mínim, representat per la decisió final i, si hi ha algú que considera que no pot acceptar algun dels punts, serà precís tornar-lo a debatre. Llavors la persona es col·locarà entre els portaveus i se'ls deixarà un temps per arribar a un acord acceptable.

És important delimitar el temps de discussió i durant el debat fer-ne un bon ús. Pot ser d'ajuda que prèviament el professor/a indiqui com s'organitzarà el temps (temps total disponible, temps que es pot dedicar a cada punt, etc.).

2. El Ple

En un grup reduït es debatrà el tema y es definiran unes conclusions.

Cada grup exposa les seves conclusions a la classe i les resumeix en una cartolina a la pissarra.

Una vegada estiguin totes les propostes argumentades i exposades en les respectives cartolines, totes les persones de la classe disposaran d'enganxines o llapis de colors verd, blau o vermell per indicar al costat de cada proposta, con una enganxina de color, el grau d'acord amb què està disposat a impulsar-la o no (verd quan estigui totalment d'acord, blau quan no ho tingui del tot clar i vermell quan no estigui d'acord).

Els membres d'un grup reduït no marquen les propostes del seu propi grup (es suposa que ja estan bàsicament d'acord).

Es poden afegir o eliminar colors, delimitar el número de propostes sotmeses a valoració, etc. en funció de com s'observi que evoluciona l'activitat.

Al finalitzar, serà fàcil visualitzar quines són les propostes millor acollides i quines les menys.

Material: cartolines i enganxines de colors.

3. El grup nominal

Es presenta el treball que es farà i els objectius que es pretenen assolir amb aquest mètode.

- Cada participant té 5 minuts per escriure aquelles propostes, informacions o suggeriments que li semblin més interessants respecte al tema a tractar.

- L'educador/a demana a les participants que una a una presentin la idea més interessant que han pensat (una sola de totes), i les anota a la pissarra. Si quan acaba la ronda, algú vol afegir una segona idea de les que ha recollit, que encara no hagi sortit, la pot dir.

- Una vegada s'han recorregut totes les idees, serà el moment d'expressar aquells dubtes que poden sorgir sobre las diferents idees. Llavors els corresponents autors les aclariran.

- Seguidament, cada participant valorarà las 10 que consideri millors, jerarquitant-les de l'1 al 10.

- Finalment es suma la puntuació que ha obtingut cada idea per determinar les més valorades pel grup.

- Per acabar, es comenten, discuteixen i resumeixen - segons el cas- els resultats obtinguts.